

БОРБА

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ
И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ — ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Излиза три пъти седмично

Год. XXII, бр. 65 (2290)

Велико Търново, вторник, 31 май 1966 г.

Цена 2 стотинки

Народната почит към паметта на героите

Другарят Боян Българов говори на тържествения митинг при паметника на загиналите в Балванската битка.

Край Балван

Още в събота вечерта към село Балван се стехоха много трудещи се от околните села, а така също и бивши народни партизани, взели участие в Балванската битка. Пред величествен паметник се състоя митинг-зая с участието на курсанти от ВНИВУ „Васил Левски“. Сред гостите от Габровски и Великотърновски окръзи и София бе и членът на Политбюро и секретар на ЦК на БКП Боян Българов. Вдъхновено слово за загиналите в борбата против турското робство, капитализма и фашизма и в Отечествената война произнесе участникът в Балванската битка Иван Узунов.

Рано сутринта в неделя, коприсага младежи и девойки, запиратори, работници от габровските и великотърновските предприятия, учащите се, досеги от двата окръга. Пред паметника от Габровско-Севлиево партизански отряд, близките на загиналите народни синове. Сред тях беше и бившият командир на отряда Иван Райков.

Тържественият възпоменателен митинг е открит от председателя на изпълкома на Великотърновския окръжен народен съвет Димитър Тужаров. Секретарката на Националния съвет на Отечествения фронт, участничка в Балванската битка, Магда Гинова говори за борбата на нашия народ срещу отоманския поробител, капитализма и фашизма. С дълбоко възмущение тя разказа за героичния подвиг на народните партизани от Габровско-Севлиево партизански отряд в славната Балванска битка. В нейните думи оживяха образите на най-малките партизани Митко Палаузов, на седемнайсетгодишната Параскева Енева (Соня), на нейния брат Николай, на певеца на отряда Иван Люцканов (Страхила), на смелия и неустраним Бончо Маринов (Дончо), на загиналия командир в битката Стоян Бъвчаров (Мишо) и др.

Мечтите на загиналите другари в тази битка, на загиналите в жестоките кървави схватки с врага в нашето Отечество и Отечествена война, — каза другарката Магда Гинова, — днес са подеги и се осъществяват от целия български народ, ръководен от Българската комунистическа партия. За това най-добре свидетелствуват дълбоките преобразования, настъпили във Великотърновския и Габровския край — в цялата наша Родина. Няма никакво съмнение, че в борбата за достойно посрещане на предстоящата Девети конгрес на Народно-трудовите сили се и от двата окръга както в борбата за народна свобода, така и сега ще бъдат в челните редици.

Посрещат сърдечно, членът на Политбюро и секретар на ЦК на

БКП Боян Българов поздравява участниците в митинга и всички трудещи се от този край от името на Централния комитет на Партията. Той подчерта дълбоките народни традиции на свободоловния български дух, солидарността на нашите революционни борби още от епохата на турското робство с борещите се народи от другите страни, братската солидарност и злостността на принципите на велярския интернационализъм на българската работническа класа и българските комунисти. Спирейки се на борбата на нашия народ против фашизма и капитализма, другарят Българов отбеляза големия принос на трудещите се от Габровски и Великотърновски окръзи. И това, — каза той, — не е случайно. Тук, в този край, работи Димитър Благоев, тук се сложи началото на социалистическото движение в България. Работническата класа и трудещите се селяни в този край бяха здрава опора на народните борби, които записаха в нашата най-нова история и героичната Балванска битка.

Очертавайки досегашните успехи и още по-светлите перспективи, другарят Българов призова трудещите се на още по-упорита работа за разцвета на нашето социалистическо Отечество — Народна република България.

С едноминутно мълчание, на колена, присъстващите на митинга почтоха паметта на загиналите борци. Единодушно бе одобрена поздравителна телеграма до ЦК на БКП.

До паметника отново застанаха бойни другари. Другарят Българов и Магда Гинова поднесоха венец от името на ЦК на БКП. Заредиха се венец от окръжните и градските комитети на БКП във Велико Търново и Габрово, от окръжните ръководства на БЗНС, на Отечествения фронт и Комсомола, от окръжните комитети на борците против фашизма и капитализма и др.

Тържеството завърши с голям мотокрос.

ИВ. КОЛЕВ

На Тасладжа

В СЯКА ГОДИНА трудещите се от окръга отдават заслужена почит към делото и героичния подвиг на падналите в борбата. Всяка година поляната на Тасладжа се изпълва с хора, дошли от съседните общини Камен, Стражица, Асеново, дошли от всички краища на Великотърновски окръг.

И тази година за тържественото чествуване на годишнината от героичната битка на Горнооряховския партизански отряд при Тасладжа се събраха много и голямо. Още вечерта на 28 май в с. Камен се състоя

На тържеството на Тасладжа.

тържествена зая, в която БКП и първи зам. председател на Централния комитет на Партията, Петър Панайотов, член на Централната ревизионна комисия на БКП и председател на Централния комитет на Профсъюза на работниците от полиграфията и културните институти, Йордан Костов, член на Централната ревизионна комисия на БКП и първи секретар на Окръжния комитет на Партията, Тодор Попов, председател на Окръжния комитет на Отечествения фронт, много бивши партизани, между които Кирил Камбаров, Колю Русев, Веселина Лазарова, Антон Душков, Коста Станчев, Стефан Моллов и други. Тук бяха и близките на загиналите партизани, ръководители от окръга и съседните общини.

10 часа. Прозвучават химните на Народна република България и Съветския съюз, излъчвани от военната музика. Секретарят на Общинския комитет на БКП в с. Камен Илия Тончев открива тържеството и дава думата на бившия народен партизанин Колю Русев за доклад. Преди 22 години на това място, каза докладчикът, шмайзери и турски изстрели разкъсваха горската тишина, сложиха началото на една жестока и героична схватка на Горнооряховския партизански отряд със стократно по-големия и въоръжен до зъби противник. След това той проследи дейността на Партията през този период в окръга, създаването на отряда и неговото разрастване, борбите, които той е водел, неговата дейност след епичната битка при Тасладжа. Докладчикът се спира и на някои други, актуални въпроси.

Словото на др. Колю Русев бе посрещано с внимание и изпратено с ръкопляскания. След това секретарят на Общинския комитет на БКП в Стражица Стефан Генев прочете телеграма до Централния комитет на Партията, която бе единодушно одобрена от присъстващите.

Под звуците на „Вий жертва паднала“, на колена, присъстващите отдадоха почит към

комитет на БКП в с. Камен Илия Тончев открива тържеството и дава думата на бившия народен партизанин Колю Русев за доклад. Преди 22 години на това място, каза докладчикът, шмайзери и турски изстрели разкъсваха горската тишина, сложиха началото на една жестока и героична схватка на Горнооряховския партизански отряд със стократно по-големия и въоръжен до зъби противник. След това той проследи дейността на Партията през този период в окръга, създаването на отряда и неговото разрастване, борбите, които той е водел, неговата дейност след епичната битка при Тасладжа. Докладчикът се спира и на някои други, актуални въпроси.

Словото на др. Колю Русев бе посрещано с внимание и изпратено с ръкопляскания. След това секретарят на Общинския комитет на БКП в Стражица Стефан Генев прочете телеграма до Централния комитет на Партията, която бе единодушно одобрена от присъстващите.

Под звуците на „Вий жертва паднала“, на колена, присъстващите отдадоха почит към

комитет на БКП в с. Камен Илия Тончев открива тържеството и дава думата на бившия народен партизанин Колю Русев за доклад. Преди 22 години на това място, каза докладчикът, шмайзери и турски изстрели разкъсваха горската тишина, сложиха началото на една жестока и героична схватка на Горнооряховския партизански отряд със стократно по-големия и въоръжен до зъби противник. След това той проследи дейността на Партията през този период в окръга, създаването на отряда и неговото разрастване, борбите, които той е водел, неговата дейност след епичната битка при Тасладжа. Докладчикът се спира и на някои други, актуални въпроси.

Под звуците на „Вий жертва паднала“, на колена, присъстващите отдадоха почит към

Снимка: Ив. Воденичаров

светлата памет на загиналите борци. Бяха положени десетте венци.

Тържеството завърши с подходяща програма на самодейни състави.

СТ. АЛЕКСАНДРОВ

В Долна Оряховица

По случай 90 години от гибелта на легендарния Ботев и в памет на падналите борци за народна свобода на 29 май вечерта в Долна Оряховица се проведе тържествена зая-проверка.

Слово произнесе председателят на селския общински народен съвет Георги Апостолов. На тържеството присъстваха и бивши партизанин Коста Станчев, Димитър Влахов, Стефан Моллов и бивши политзатворници.

В нощната тишина прогряваха залпове и се разпукваха снапове ракети. Населението отдаде заслужена почит и към паметта на загиналите 30 народни борци от Долна Оряховица.

Ив. Хаджинианов от Общественият венец на в. „Борба“ в Дол. Оряховица

Ив. Хаджинианов

от Общественият венец на в. „Борба“ в Дол. Оряховица

Ив. Хаджинианов

110 години от рождението на Ст. Михайловски

Момент от тържественото събрание. Говори поетът Ангел Тодоров.

СТО И ДЕСЕТ ГОДИНИ изминаха от рождението на големия поет и сатирик Стоян Михайловски и близо четири десетилетия от неговата смърт, но той остава да живее сред хората, с масовия читател чрез своето творчество и безсмъртната сила. За възхваля на неговото литературно и обществено дело, по инициатива на Градския коми-

тет на БКП, Градския народен съвет и с участието на Комитета по културата и изкуството, Съюза на българските писатели и Редакцията на в. „Сършел“, в родния му град Елена се организираха културни тържества, дни на българската сатира.

Дните от 25 до 29 май се превърнаха в истински празници на българската сатира

и култура. В много предприятия, бригади за комунистически труд, отечественофронтоски групи, отечественофронтоски събрания с доклади за живота и творчеството на Стоян Михайловски. С много възмущение бе посрещната от гражданите сатиричната вечер, подготвена от заслужилата артистка Мара Пенкова и артистите Слава Матова, Ду-

ДЕЦАТА В ДВАТА СВЯТА

(По случай Международния ден в защита на детето)

ДЕЦАТА са най-голямото богатство, най-ценният капитал на всяка нация. Децата са бъдещето на човечеството. Всяка секунда на земята кълбо се раждат три деца. В света днес има повече от един милиард деца на възраст до 15 години.

Условията, при които живеят, обаче, тази една трета част от населението на земята, не са еднакви както в различните страни, така и във всяка отделна страна.

Деца в социалистическите страни са обградени с най-топли грижи. Съветският съюз е най-големият приятел на

деца и най-мощният защитник на мира, а мирът това е техният живот. За деца в Съветския съюз и другите социалистически страни се строят ясли и градини, училища, издани се милиони книги, полагат се най-големи грижи за тяхното образование. За децата не съществуват туберкулоза, дифтерия и други инфекциозни заболявания. Непозната е експлоатацията на детския труд. Детската смъртност е сведена до минимум.

Съвсем друга е картината на детската съдба в капиталистическия свят. По данни на ООН две трети от децата в света гладуват, като повече от една трета умира от недохранване още преди петата си година. Над 250 милиона деца на училищна възраст нямат възможност да се учат.

В страните, където съществува експлоатация на човек от човека, където господства класовия, национален и расов гнет положението на децата е крайно тежко. По данни на в. „Таймс“ близо един милион английски деца живеят в мизерия и нищета, поради ниските доходи на родителите им.

Според признания на американския печат детската смъртност в САЩ е изключително висока. В районите, където живеят предимно негри, на всеки 1000 деца 42 умират при раждането.

Детският труд се прилага не само в изостаналите зави-

сими страни, но и в развитите капиталистически страни. Над 300 000 деца в Италия са принудени да работят, за да осигурят съществуването си. Повече от 16 милиона малолетни в Латинска Америка са наемни работници. Прибирането на памука, захарната тръстика, кафето и каквото е простирано на бразилските деца. Една четвърт от работната ръка в Судан са деца. В килимарските фабрики на Иран работят повече от 300 000 деца от 5 до 14-годишна възраст. Хилаци деца под 14 години работят в тютюневите плантации на Южна Родезия и повече от една трета от тях умират от непосилна работа.

Не са само експлоатацията, гладът и болестите, които обречат на бавна смърт милиони деца. Сега американските империалисти със своите варварски бомбардировки, напалми, отровни газове подлагат на физическо унищожение хиляди вьетнамски деца. На Международния празник за защита на детето съвестта на човечеството издига своя гневен протест срещу нечованото престъпление на американския империализъм.

Цифрите и фактите от единния полюс ни разказват за спокойното и щастливо настояще на подрастващото поколение, а от другия — за неговото нерадостно настояще и несигурно бъдеще.

ГОСТУВАТ НИ СРЕДНОШКОЛЦИ ОТ БРЯНСК

Великата и нерушимата дружба между нашия и брянският народи има най-различни проявления. Сърдечно, като истински братя, ние срещаме всички гостуващи у нас представители на тази велика страна. Особено възмущава са срещите между представителите на младежта от тези две страни.

Вчера във Велико Търново пристигнаха 90 съветски младежи и девойки, 90 средношколци от гр. Брянск, учащици в ансамбъла за песни и танци при Брянското областно отделение на професионално-техническото образование с водач първия секретар на Градския комитет на КПСС в Брянск Виктор Павлович и диригент Алексей Михайлович Бумагин.

Още не слезли от своите три големи автобуса, те бяха срещнати с музика, усмивки и радостни възгласи от група девойки от езиковата гимназия „Проф. Асен Златаров“, пионери от училищата „Никола Вапцаров“ и „Димитър Благоев“ и работници на Градския и Окръжния комитети на Комсомола. След кратките разговори, след няколкоминутната дружеска среща, гостите бяха отведени в хотела на „Балкантурист“.

Вечерта ансамбълът, по покана на Градския комитет на ДКМС и Градския комитет за българи-съветска дружба, изнесе концерт пред младежи и граждани на Велико Търново в

салона на Дома на Народната армия.

Днес младите съветски гости ще разгледат някои исторически забележителности на града.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден град, ще бъдат в красивата Варна, по слънчевото Черноморие, на много още места. За всичко седемнадесетте дни престоят ще натрупат много впечатления от нашата Родина, които, според самите тях, ще останат скъпи спомен за нашия гостолубив народ, за нашата възторжена и дръзно вена младеж.

Вече десет дни съветските комсомолци от гр. Брянск са на обиколка в нашата страна. Те са били в Плевен, в нашия чуден

УСЛУГИТЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО

Ускореното развитие на народното стопанство се изразява не само в изпълнението на големите задачи на промишлеността и другите стопански отрасли, но и в разрешаването на много конкретни въпроси, свързани с подобряване услугите на населението. Чувствително се подобрява материалното положение на трудещите се. В дома на социалистическото семейство навлязоха широко съвременните мебели, електрическите домакински съоръжения — печки, перални, хладилници, прахосмукачки, телевизори, радиопарати и пр. Засили се необходимостта от химическо чистене, гладене, поддържане на модерното жилище, на различните видове механизирани превозни средства и други услуги.

От тук произтича и голямата задача на народните съвети — да насочват съответните предприятия на местната промишленост най-пълно и културно да обслужват населението и да усъвършенстват своето производство, да развият своята материална база.

Как стои този въпрос в Свищов?

В услуга на трудещите се са Градският промишлен комбинат, шивашко-обущарската ТПК „Обединение“, дървометалната ТПК „Червена звезда“, зидаро-бояджийската ТПК „Домстрой“, бръснаро-фризьорската ТПК „Младост“ и ТПК на инвалидите „Милан Василев“ с общо 89 цеха. От това, доколко тези предприятия на местната промишленост успяват да извършват евтини и качествени услуги на нуждаещите се, трудещите правят изводи за грижата на народната власт към техните ежедневни и нарастващи потребности.

Тъжко затова една от основните задачи на Градския общински народен съвет в Свищов е била ръководството на предприятията на местната промишленост за цялостното решаване на въпросите за битовото обслужване на населението.

Излязло то през 1960 г. 184-то постановление на Министерския съвет за по-нататъшното битово обслужване на населението е еризован подтик в това отношение. В края на 1960 година общият брой на цеховете за услуги е 34, за една година те бързо се увеличили и в края на 1961 г. вече са 55 цеха. Но редица услуги не бяха обхванати. Не беше решен въпросът за златарските и часовни-

карските услуги, химическото чистене, шлайфането на стъкло, бързите шивашки услуги — изкърпване, гладене, зашиване на чехла, ваксаджийството, строително-бюджийските услуги и др.

Затова изпълкомът на ГОНС още през 1962 година се зае с решаването на тази задача. Редица въпроси бяха подложени на проучване и на сесия на съвета през същата година бяха задължени предприятията на местната промишленост да открият в продължение на 3 години нови 33 цеха. Дадени бяха насоки към решаване на въпросите за бързите шивашки и обущарски услуги, за поръчки за лесно облекло, различните ремонти на електрически и домакински уреди, производството на базалтови плочки, откриване на цехове за тапицерия, за чистене и лъскане на обуща, коминочистене и др. Освен това сесията задължи ръководствата на предприятията да набележат конкретни мерки за разрешаването на такива проблеми, като: квалификацията на работниците и осигуряване на кадри, повишаване на техническия уровень, чрез доставяне на нова техника и модернизиране на старата, обзавеждане на подвижните работилници за извършване на услуги по домовете. Решено бе да се работи на услуги спрямо общия обем на промишлената продукция да нарасне на 60 на сто до 1965 г., да се построят подходящи битови сгради и пр.

Градският промкомбинат и ТПК приеха решенията на сесията и положили много усилия да разширят съществуващите цехове и открият нови. В резултат на това обемът на извършените услуги от промкомбината и ТПК нарасна през 1965 г. с 50 на сто в сравнение с 1960 г. Планът на предприятията на местната промишленост за услугите е изпълняван редовно. За 1965 г. той бе изпълнен 106,3 на сто. Броят на работниците в отделите и цеховете за шиеме и услуги през 1965 година е 51,2 на сто спрямо общия брой на работниците в промишлената дейност. Обемът на шиеме и услугите от 872 000 лева в 1960 г. нарасна на 2 731 000 лева през 1965 г. или над три пъти увеличаване.

Изпълкомът на ГОНС редовно проучва и ръководи работата на предприятията за услуги на населението. На свои заседания той разглежда въпроса за перспективното развитие на тези предпри-

тия до 1970 г., работата на ТПК „Червена звезда“, състоянието на техническия прогрес в промишлената, приложението на 27-то постановление на Министерския съвет, въпроса за качеството и цените на услугите и др. През 1964 г. проведе широк разговор с трудещите се по квартали за състоянието на битовите услуги. На тези събирания, освен членове на изпълкома, присъстваха и ръководителите на предприятията за услуги. Критичните бележки на гражданите спомогнаха много за подобряване организацията на предприятията.

Положи публично обсъждане стана и на дейността на СП „Комунални услуги“. Към предприятието освен услугите на сметобирене, баня, пералня, хотел, се откриха нови дейности, като декоративно бояджийство, продажба на цветя, машинопис, превод от чужди езици, курс по бродерия и др.

Изпълкомът на ГОНС оказва съдействие на предприятията с терени за строителство. Вече ползуват новите си помещения ТПК „Пролет“ и „Милан Василев“. В момента строи битов комбинат ТПК „Обединение“. Отредени са терени за строителство на промкомбината и ТПК „Червена звезда“.

Сега 30-хилядният Свищов обслужва от 5 трудово-производителни кооперации и един промкомбинат — с 89 цеха, които обхващат над 60 вида услуги. На правеното от изпълкома на ГОНС и предприятията е достоен отговор на постановлението на ЦК на БКП и Министерския съвет, като 184, 27, 23 и други, отнасящи се до грижите и към растящите потребности от услуги на трудещите се.

Сега Градският съвет подготвя сесия за перспективното развитие на предприятията на местната промишленост. Предвидено е тя да се свика през юли т. г.

Предварителната подготовка на сесията ще се извърши с участие то на нештатните сътрудници на служба „Местна промишленост“, на постоянната комисия по промишлеността, научни работници от ВФС и специалисти от предприятията. Вниманието се насочва към недостатъците по обхвата на услугите, които се допускат в града, за решаване докрай на въпроса за бързите услуги, за извършване услуги по домовете, откриване на нови дейности — за поправка на чанти, кюфари, авторсервис, разширяване на цеховете за ремонт на електроуреди и др.

Не ще и съмнение, че решенията, които с сесията ще вземе за развитието на предприятията на местната промишленост, ще допринесат услугите да станат още по-бързи, качествени и евтини.

М. МАРЧЕВА

секретар на ГОНС в Свищов

УЛЕСНЕНИЕ ЗА КООПЕРАТОРИТЕ

С настъпването на сезона на усилен селскостопанска работа Управителният съвет на потребителната кооперация в Овча могила взе мерки за развитие на разнородна търговия. Уговорено бе с кооператора Атанас Ангелов да разнася на комисионни начала със собствена си магарешка каручка кисело мляко, боза, разхладителни напитки.

Отначало някои погледнаха с недоверие на тази инициатива. Но в продължение на близо един месец, откакто бай Атанас започна да разнася с каручката си мляко и напитки, резултатите са много добри. Достигна

се до планиране дневно на 250-300 бурканчета с кисело мляко, 150-200 бутилки лимонада, 200-250 бурканчета с боза. Същевременно Атанас Ангелов събира дневно по 500-1000 яйца до кооператорите.

Селскостопанските труженници от Овча могила са особено доволни, че с надценка само една стотинка имат в домовете си мляко и напитки. За улеснение на населението не е зле ръководството на потребителната кооперация да разшири разнородна търговия в селото поне с още една каручка.

П. Георгиев

2. В белочерковските

ЛОЗЯ

ЛЯТОТО НА 1943 ГОДИНА позлатява есенните, Овощните дръвчета натежават от плод, едър гроздето. Партизанското движение в нашия край се разраства — от преминалите в нелегалност другари от с. Долна Оряховица и други се създава Партизанската партизанска чета. Въпросът за укрепване на организацията на РМС се поставя още по-сериозно. Досегащата ни работа не удовлетворява Окръжния комитет.

В една хубава звездна юлска нощ поединично, предупредени от секретаря на партийната организация, напуснахме селото и се отправяме към дозела на Стефан Колев в местността Белочерковските лозя. Вечерникът си играе с листата на лозите, на черешите, на крайните храсти. Затишават, а в ефира се носи своеобразен хор на шуртите. Пред мен се очертава черешовото дърво със стъпаната под него колиба. Тихо, като внимавам да не издавам никакъв шум, се приближавам. Клякам и подавам определения сигнал. Тишина. След малко откъм колибата се дава отговор. Парола — и ето ме в нашето малко организационно семейство.

Тук е Спас — секретарят на Окръжния комитет на РМС, среден на ръст. До него са Болко, Райко Ранков. Тук са Йордан Бойчев и Симеон Цонев. Спас ни

поканва да се съберем около него и да започнем работа.

Другарят Симеон да даде отчет за работата на организацията, — каза, шепнейки Спас. Симеон Цонев се понамества, привежда се с дългата си фигура към средата на образованя се кръг, опакля се леко в шепите си, започва шепнейком отчета:

— Другари, нашата организация сега се състои от трима члена. Другарят Ал. Станчев отказва да идва на събирания, той се е сдружил с обикновени селски момчета и сред тях се прикрива.

След това Симеон доложи за проведените събирания, за събран

членски внос и помощи и с това завърши своя кратък доклад. Настана отново тишина, нарушавана само от монотонната песен на полските шурти и от лекия доим на черешовите листа над нас. С притъпен дъх чакаме какво ще каже Спас.

— Другари, вашето не може да се нарече ремсова организация. Трима младежи, едушили се помежду си, изоставили десетки младежи, бедни селски момци и девойки, без ръководство, това не е и не може да бъде ремсова организация. Вие приличате по-скоро на една съзакляническа групичка със съмнителни цели. При сегашната обстановка, на

моя, на разрастване на партизанското движение, нас ни трябва масова организация, с огромно влияние и ръководство над цялата младеж. сигурна опора на Партията. А има ние в името на какво да обхващам младежта — фашизма посеща на свободата, на живота й, затваря училищ и т. н.

И, за да ни стане още по-ясна обстановката и оттам нашите задачи, той разгледа подробно положението в света, спогазения на Източния фронт и другите театри на военни действия, партизанското движение в поробените страни и в нашата страна и огромната нужда от масова опора на това движение сред на-

моя, на разрастване на партизанското движение, нас ни трябва масова организация, с огромно влияние и ръководство над цялата младеж. сигурна опора на Партията. А има ние в името на какво да обхващам младежта — фашизма посеща на свободата, на живота й, затваря училищ и т. н.

Взехме си движението и тримата се загубихме в лозата. Вървяхме и мълчахме. После Симеон Цонев каза:

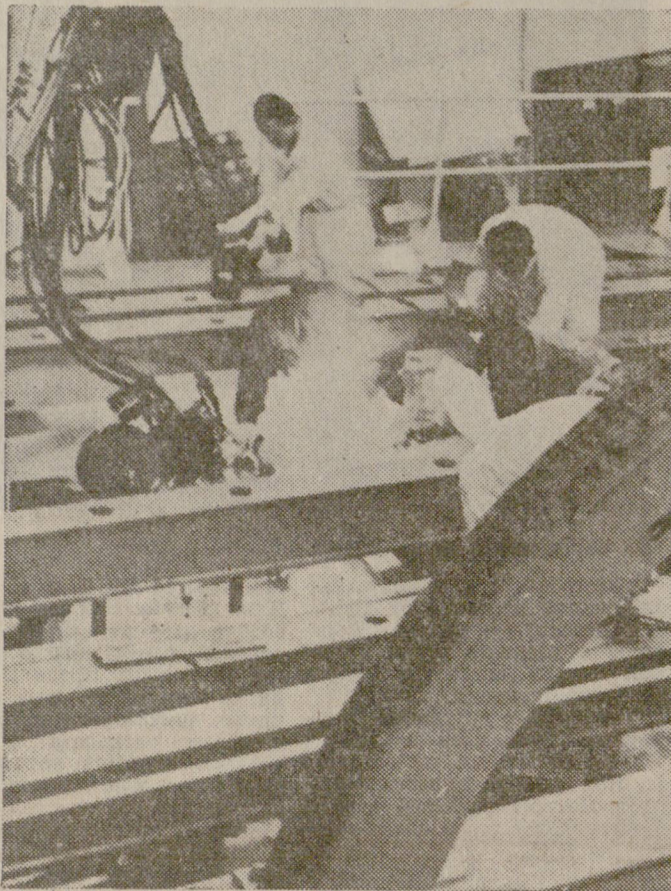
— Утре вечер ще се съберем в бозака над Червената чешмячка. Там ще уточним задачите.

Късно след полунощ от различни страни влязохме в заспалото след убийствения труд село, разбудено от време на време от луна огря със своята бледа светлина отсрещния байр, заслиза от него и прогонваше мрака от котловинката, в която се бяхме събрали. Така, както тази вечер прогонваше от нашите представи много неправилни схващания и начини за работа с младежта.

Спогледахме се и никак неволно въздиха на облекчение се откъснаха от нашите гърди. А времето летеше. Вечерялът затишаваше, ала закъснялата

ЧЕХОСЛОВАШКАТА КОМУНИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ бе учредена през май 1921 година. Двадесет и пет години след основаването ѝ тя стана управляваща партия и до днес ръководи развитието на Чехословакия. През цялата своя история Чехословашката комунистическа партия не измени на принципите които вписа в своята учредителна програма.

Трябва да се отбележи че Партията възникна под прякото влияние на Великата октомврийска социалистическа революция като революционна партия на работническата класа. Още от самото начало и досега Чехословашката комунистическа партия е масова партия. Тя е била винаги върна на принципите на марксизма-ленинизма и на тяхното творческо прилагане. Чехословашката комунистическа партия е съставна част на международното революционно движение и се е борила по следователно против всички форми на опортюнизма и сектанството. На своя Пети конгрес през 1929 година тя се справи с възникнала в нейните редици ликвидатор-

В заводите „Шкода“ в Пилзен е изработен резервоар за тежка вода, предназначен за ядрения реактор на първата чехословашка ядрена електроцентрала в Яслоуе-Букувице. ПРЕСФОТО — БТА

НАГРАДА ЗА ТРУДА ИМ

сти и активисти на профорганизациите бяха приветствувани от секретаря на ГК на БКП Никола Василев. Инженер Васил Кузов прочете призив-обещание до ЦК на БКП.

Артисти от Драматичния

театър „К. Кисимов“ — Велико Търново изнесоха рецитал, посветен на Партията.

В. Иларионов

от Обществаната редакция на в. „Борба“ в Павликени

ворил с Райко Ранков и имаше някакво мнение.

— Аз не мога да остана, защото съм под сериозно наблюдение, — продължи той, — заради дружбата ми с Райко. Моят всеки момент да ме потърсят.

— Тогава Колю да стане, — предложи Йордан Бойчев.

— Той също не бива.

— Не бива, — допълних аз.

— Знаете, че чичо е нелегален. На мене ми предстои да отивам войник. Обаче аз в казармата няма да отивам — войникътка ще служа в гората, при партизаните. Очаквам всеки момент да ме извикат.

— Секретар ще стане Бойчев, Той е незаподозрян и ще остане по-дълго време, — поясни Симеон.

След размяне на още няколко реплики въпросът беше решен. Започнахме с младежите.

— Дайте първо с учениците.

— Данчо. Те са съседни. Заедно ще ходят в Павликени.

— Приемам.

— Пенчо Христов. Него ще взема аз, — каза Симеон.

— Сашо. Да го вземе Колю.

— Няма да стане работа там. Той бяга, — казах аз.

— Да опитаме.

И така всички младежи и девойки.

До късно умувахме, разпределяхме, определяхме по-надеждните, тези които могат в скоро време да станат членове, други като съмнителници.

Към полунощ се измъкнахме от бурената. Вече ни бяха заболели гърдите от продължителна шепнене.

Това останалите двама не очаквахме, но той рязко беше го-

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

нени.

ПРЕДИ НАЧАЛОТО на колективите на напонтелните системи в Павленки, Русе и Плевен сключиха договор за социалистическо съревнование помежду си в чест на Деветия конгрес на БКП.

Основните показатели в съревнованието между трите колектива са: най-високо изпълнение на поливния план, плана за подадена вода за държавните площи, плана за лимитното строителство и снижение на себестойността на строителните работи, внедряване на рационализаторски предложения, на техническия прогрес, още по-голям размах на движението за комунистически труд.

В. Иларионов
от Обществена редакция
на в. „Борба“ в Павленки

ПАВБОРИТЕ ОТ БОАЗА

В ПРЕЛЕСТНАТА МЕСТНОСТ БОАЗА от много години павборите към Промкомбината — Елена с усърдие изработват павета. Кравите балкански добиват синкави блокчета за площи и улици от села и градове на Великотърновски окръг.

Всеки ден равномерно удари на чукове върху остриге шила се сливат с шума на буйната балканска рекичка, която отнася ехото от взривовете как до махала Дрявци. Тук всеки ден е така, независимо от капризите на времето. Напуканите ръце на павборите изработват по хиляди павета. Само през април те осигуриха 8000 блокчета повече от предвидените по плана.

И в този отдалечен балкански кът кипи социалистическо съревнование в чест на Деветия конгрес на любимата Партия. Начело са добрите каменоделци Тодор Кузманов, Петър Славов и Никола Шалаверов, които вече 15 години неуморно работят и предават опита си на новопостигащите работници. Във всекидневната трудова надпревара Тодор Кузманов стана „Най-добър в професията“. Той и Никола Шалаверов получиха награди за дългогодишната си производствена дейност.

Комунистът Тодор Кузманов сподели през тези ударни дни, че техният колектив досега винаги предсрочно си е изпълнявал задачите, но в чест на партийния конгрес обещанията са по-високи и дните са изпълнени с повече напрежение и ентусиазъм.

К. Василев
от Обществена редакция
на в. „Борба“ в Елена

На челно място

ЕДИН ОТ ЧЕЛНИТЕ свине в Овчомогилския кооператив е Васил Първанов. Не един път той е заемал първото място по изпълнението на плана, получавал е награди. Васил Първанов отглежда 24 свине-майки. Предвидено е за тази година да получи от тях 374 прасенца или от свиня по 17 броя средно. Досега той има 159 прасенца от първото прасило. Има още неопрасени свине-майки, а голяма част от тях ще започнат и второто прасило. Първанов е един от гледачите, който има и най-много свине-майки, които се опрасват три пъти през годината.

Обещанието на Васил Първанов в чест на Деветия конгрес на Партията е високо преизпълнение на годишния си план.

Петър Панчев

ОЩЕ ВЕДНАЖ ЗА ЗАВИСИМОСТТА МЕЖДУ ЗАПЛАШАНЕТО, ЧИСТАТА ПРОДУКЦИЯ И ЧИСТИЯ ДОХОД В ТКЗС

ПРИ НОВАТА СИСТЕМА на планиране и ръководство на народното стопанство и по-конкретно в селското стопанство особено място заема подобряването и усъвършенстването на формите на заплащане на труда на кооператорите в зависимост от крайните икономически показатели — чиста продукция и чист доход, поставени на принципа на вътрешно-стопанската сметка. В продължение на две години се проведоха две теоретически конференции по системите на заплащането и вътрешно-стопанската сметка, но често двата начина на заплащане — на чиста продукция и на чист доход — се разглеждаха откъснато, самостоятелно, даваха се известни предмети на една, принасяха се ролата на другата и т. н. Не се търсеше дали съществува зависимост между чистата продукция, фонда на работната заплата и чистия доход и, ако съществувала такава зависимост, не се ли затваря веригата на пълното изясняване на тези две системи на заплащане и отпадане на противоречивите мнения за предимствата на едната пред другата.

В примерната наредба за заплащане на труда в ТКЗС от тази година правилно е изяснено заплащането на чиста продукция. Но не така е издържано заплащането на чист доход. От предложението два варианта единият е теоретически неизпълним и практически неприложим. Той не е и характерен. А вторият вариант, който намира приложение в практиката на ТКЗС, се нуждае от известно подобряване. Новото при този вариант е, че процентът на допълнителното възнаграждение в зависимост от получения чист доход над плана е същият, установен за чистата продукция, т. е. процентът на ФРЗ спрямо чистата продукция. Но откъм ила и неговата слаба противоречива страна. Когато с един и същ процент установяваме работната заплата при чистата продукция и със същия процент определяме

заплащането на труда при чистия доход, би следвало кооператорите и при двете системи да получат еднакво трудово възнаграждение. Обаче според наредбата, а и в практиката, това не се получава.

За да бъде правилно изяснена слабата страна, необходимо е да бъде съпоставена и чистата продукция. Нека разгледаме едновременно двата начина на заплащане с няколко условни примера. Първият пример: в ТКЗС „Х“ две бригади

имат еднакъв план и еднакво фактично изпълнение. Само че първата бригада е на заплащане на чиста продукция, а втората — на чист доход. И на двете бригади планът за чистата продукция е 100 000 лева и 40 000 лева ФРЗ. И двете са получили по 140 000 лева чиста продукция, при 48 000 лева разход на труд. Какво трябва да получат кооператорите, поставени на чиста продукция, и какво кооператорите, поставени на чист доход, по наредбата:

	Чиста продукция	ФРЗ	процент на ФРЗ	чист доход	Полага се ФРЗ за:	
					чиста продукция	чист доход
План	100 000	40 000	40	60 000	—	—
Изпълнение	140 000	48 000	40	92 000	56 000	60 800

Както се вижда, при заплащането на чиста продукция кооператорите ще получат 40 на сто от реализираната продукция или 56 000 лева, като се доразпределят още 8000 лева.

При чистия доход, в практиката и според наредбата, кооператорите ще получат освен начисления им ФРЗ от 48 000 лева, още 40 на сто допълнително от получения чист доход над плана:

$$\frac{40 \times 32\,000}{100} = 12\,800,$$

което прави всичко 60 800 лева.

Втори пример: ако за получаването на същата чиста продукция са вложени не 48 000 лева, както е в горния пример, а 56 000 лева, то кооператорите, поставени на заплащане на чиста продукция, ще получат пак 56 000 лева или фактически вложеният труд, а кооператорите, поставени на чист доход според наредбата ще получат не само фактически начисления им труд, но и още 40 на сто от получения чист доход над плана, който в случая е 24 000 лева или

$$\frac{40 \times 24\,000}{100} = 9\,600,$$

което прави общо 65 600 лева.

Какво показват тези два примера? За получаване на 140 000 лева чиста продукция и в двата случая бригадите са вложили еднакъв труд. Затова би следвало да получат и еднакво заплащане. Но този начин на изчисление, както се предлага в наредбата, води до нееднакво заплащане. От примерите се вижда, че колкото повече ФРЗ се влага за производството, толкова по-високо става заплащането на чист доход, независимо, че бригадите са получили еднакви производствени резултати, при еднакъв разход на труд. Тук принципът „За равен труд — равна заплата“ не издържа.

Къде е слабата страна? Докато при заплащането на чиста продукция фондът се определя и контролира от нея, то при заплащането на чист доход, според наредбата и внедрена в сегашния си вид в практиката, тази положителна страна липсва. А ако се анализира тези две форми на заплащане по-добре, за да се търси тяхната обща връзка и за-

висимост, ще се види, че те имат еднакво отношение към установяване на фонда на работната заплата. При заплащане на чиста продукция изхождаме от процента, получен от плановия ФРЗ към планираната чиста продукция. За да работим със същия процент при чистия доход, следва първо да се установи фактическия чист доход на базата на планираното трудово възнаграждение, както е и при чистата

продукция. Второ, така установеният чист доход съпоставяме с планирания и получения над плана чист доход, умножаваме с процента върху сто. Получената сума е допълнително възнаграждение и следва да се прибави към планирания ФРЗ. Тогаваш получаваме фактическия размер на ФРЗ, колкото би следвало да се получи и при чистата продукция. За потвърждаване на горното да изходим с един от примерите:

	чиста продукция	ФРЗ	процент на ФРЗ	чист доход	Полага се ФРЗ за:				фактически чист доход
					основен	допълнител.	всичко	нит.	
план	100 000	40 000	40	60 000	—	—	—	—	—
изпълнение	140 000	40 000	40	100 000	56 000	40 000	16 000	56 000	84 000

преизпълнение 40 000

Допълнителното възнаграждение

$$\frac{40 \times 40\,000}{100} = 16\,000$$

ние ще бъде 40 000 лева. Прибавено към основното заплащане — 40 000 лева, намираме фактическия — 56 000 лева, колкото се установи и при чистата продукция.

От таблицата се вижда, че същото: 03 — основно заплащане по плана
41 — реализираната чиста продукция
41 — чист доход по плана
Р — процент на ФРЗ от чистата продукция

Като се има предвид, че (41 — 03) — 41 х Р представлява 41 х (чист доход над и под плана). Ясно е, че с какъвто процент нараства реализираната чиста продукция към плана, с та-

каквато стойност нараства чистата продукция над плана или намалява при неизпълнение на плана, със същата стойност се изменя и чистият доход. По пътя на тази зависимост можем да изведем и следната формула:

$$ФРЗ = 03 + \frac{41 - 03}{100} \times 41 \times Р$$

От тази изведена зависимост между ФРЗ, чистата продукция и чистия доход, когато изхождаме от процента на ФРЗ към чистата продукция и чистия доход, всички формули могат да се сведат към две:

$$ФРЗ = 03 \pm \frac{41 \times Р}{100}$$

При горното съотношение се доказва, че 41 е равно на 42 (чиста продукция над и под плана). Ясно е, че с какъвто процент нараства реализираната чиста продукция към плана, с та-

каквато стойност нараства чистата продукция над плана или намалява при неизпълнение на плана, със същата стойност се изменя и чистият доход. По пътя на тази зависимост можем да изведем и следната формула:

$$ФРЗ = 03 + \frac{41 - 03}{100} \times 41 \times Р$$

От тази изведена зависимост между ФРЗ, чистата продукция и чистия доход, когато изхождаме от процента на ФРЗ към чистата продукция и чистия доход, всички формули могат да се сведат към две:

$$ФРЗ = 03 \pm \frac{41 \times Р}{100}$$

При горното съотношение се доказва, че 41 е равно на 42 (чиста продукция над и под плана). Ясно е, че с какъвто процент нараства реализираната чиста продукция към плана, с та-

каквато стойност нараства чистата продукция над плана или намалява при неизпълнение на плана, със същата стойност се изменя и чистият доход. По пътя на тази зависимост можем да изведем и следната формула:

$$ФРЗ = 03 + \frac{41 - 03}{100} \times 41 \times Р$$

От тази изведена зависимост между ФРЗ, чистата продукция и чистия доход, когато изхождаме от процента на ФРЗ към чистата продукция и чистия доход, всички формули могат да се сведат към две:

$$ФРЗ = 03 \pm \frac{41 \times Р}{100}$$

При горното съотношение се доказва, че 41 е равно на 42 (чиста продукция над и под плана). Ясно е, че с какъвто процент нараства реализираната чиста продукция към плана, с та-

каквато стойност нараства чистата продукция над плана или намалява при неизпълнение на плана, със същата стойност се изменя и чистият доход. По пътя на тази зависимост можем да изведем и следната формула:

$$ФРЗ = 03 + \frac{41 - 03}{100} \times 41 \times Р$$

От тази изведена зависимост между ФРЗ, чистата продукция и чистия доход, когато изхождаме от процента на ФРЗ към чистата продукция и чистия доход, всички формули могат да се сведат към две:

$$ФРЗ = 03 \pm \frac{41 \times Р}{100}$$

При горното съотношение се доказва, че 41 е равно на 42 (чиста продукция над и под плана). Ясно е, че с какъвто процент нараства реализираната чиста продукция към плана, с та-

$$ФРЗ = 03 + \frac{41 - 03}{100} \times 41 \times Р$$

От тази изведена зависимост между ФРЗ, чистата продукция и чистия доход, когато изхождаме от процента на ФРЗ към чистата продукция и чистия доход, всички формули могат да се сведат към две:

$$ФРЗ = 03 \pm \frac{41 \times Р}{100}$$

При горното съотношение се доказва, че 41 е равно на 42 (чиста продукция над и под плана). Ясно е, че с какъвто процент нараства реализираната чиста продукция към плана, с та-

$$ФРЗ = 03 + \frac{41 - 03}{100} \times 41 \times Р$$

От тази изведена зависимост между ФРЗ, чистата продукция и чистия доход, когато изхождаме от процента на ФРЗ към чистата продукция и чистия доход, всички формули могат да се сведат към две:

$$ФРЗ = 03 \pm \frac{41 \times Р}{100}$$

При горното съотношение се доказва, че 41 е равно на 42 (чиста продукция над и под плана). Ясно е, че с какъвто процент нараства реализираната чиста продукция към плана, с та-

$$ФРЗ = 03 + \frac{41 - 03}{100} \times 41 \times Р$$

От тази изведена зависимост между ФРЗ, чистата продукция и чистия доход, когато изхождаме от процента на ФРЗ към чистата продукция и чистия доход, всички формули могат да се сведат към две:

$$ФРЗ = 03 \pm \frac{41 \times Р}{100}$$

При горното съотношение се доказва, че 41 е равно на 42 (чиста продукция над и под плана). Ясно е, че с какъвто процент нараства реализираната чиста продукция към плана, с та-

$$ФРЗ = 03 + \frac{41 - 03}{100} \times 41 \times Р$$

А когато се работи с процента между реализираната чиста продукция и плана:

$$ФРЗ = 03 \pm \frac{41 \times Р}{100}$$

Верността на тези формули може лесно да се потвърди с числени примери. Но, по която формула да се изчислява, разликата на трудовото възнаграждение е еднаква и така трябва да бъде.

Когато на производствените единици по план се предвиждат загуба, разгледаните начини не могат да имат реално приложение, тъй като ФРЗ се явява в по-голям размер от чистата продукция. От това следва, че не само цялата новосъздадена продукция ще отива под формата на трудово възнаграждение, но и част от чистия доход, реализиран от други производствени единици. Но и предлаганият начин в наредбата в т. 22 не може да даде разрешение на този въпрос, с изключение само, ако загубата е малка, а общата продукция е висока, за да може производствената единица да мине на условна рентабилност, т. е. полученият чист доход да е в състояние да покrije, ако не всички задължителни отчисления, то поне част от тях. Но, като се има предвид, че стопанствата укрепнаха икономически и като губещи се явяват само някои зеленчукови култури, говедовъдните и частни овцевъдните, то най-правилно е при такива случаи заплащането да се постави на акорд.

Сегашното състояние, не да се спори коя система на заплащане е по-положителна, а да се търсят нови форми за по-висока материална заинтересованост, на принципа на чистата продукция и чистия доход, като акордно-премиалното заплащане, изгражда не на фуражно-животновъдните единици и т. н. От по-нататъшното подобряване на организацията и заплащането ще зависят и успехите на кооперативните стопанства в нашия окръг.

Александър РАХНЕВ
зав. сектор „Организация и икономика на ТКЗС“ при Училището „Земеделие“ — Велико Търново

УЕДРЯВАНЕТО, специализацията и централизацията на промишлените предприятия в нашата страна открива възможности за по-пълна автоматизация и механизация в производството. Освен това спомага за внедряване на нови по-съвършени технологични линии и методи за работа, за чувствително намаляване на разходите в производството и поевтиняване на произвежданата продукция.

Предприемател в системата на консервната промишленост в голямата си част са дребни, лошо оборудвани, със стара износена техника. В много от тях производствените помещения не отговарят на съвременните изисквания — тесни, склупени, неприветливи, където разположението на съвременни машини, апаратури и технологични линии е не възможно. Освен това снабдяването на тези предприятия със суровини се извършва според 185-то постановление на Министерския съвет по строго определени райони за всяко предприятие, при което често явление е дадено предприятие да се въвежда в района на друго предприятие.

Икономическата изгода от уедряване на консервните предприятия и сливането им със изкупвателните предприятия за зеленчуци и плодове се изразява в следното:

Единоначалникът — директор на уедреното предприятие отговаря както за производствената, така и за търговската дейност на повереното му предприятие. Той правилно и стопански съпоставя нуждите от суровини по направление — за промишлеността, за износа или търговията на дребно за вътрешен пазар.

Този начин на ръководство и организация ще спомогне с по-малоброен изкуп-

вателен апарат да се осъществи цялостната дейност на предприятието. Само за Великотърновски окръг има възможност изкупвателният апарат на зеленчуци и плодове да бъде намален, с една трета или около 10 закупа на дребно за преминават в материалното производство.

Намаляването на числеността на изкупвателния апарат няма да бъде за сметка на качествено изкупуване. Напротив, при уедряване на промишлените предприятия и изкупуването ще се избягнат вметелствата на отделни консервни предприятия в чужди

транспорт ще се използва по-пълно, тъй като ще се ръководи от едно място. Ще се сведат до минимум превозите на малки количества суровини с големи транспортни средства, което не минеемо ще намали издръжката на транспорта и икономични доставени разходи на суровините и материалите.

Снабдяването на населението с пресни плодове и зеленчуци ще бъде по-добре, тъй като „зарездането“ на магазините може да става, след като суровините се калибрират по една и подредят в съответен амбалаж в преработвателното

предприятие. Освен това при залавяване на дадена стока по магазините, например домати, същите могат да се изземат от там и да се преработят на доматено пюре, а магазините да се зареждат с пресни домати. Този начин на работа ще осигури на населението винаги пресни висококачествени зеленчуци и плодове и загубите за народното стопанство от похабяване на зеленчуци и плодове ще бъдат далеч по-малки. А там, където има и ТКЗС в населеното място, магазините за търговия на дребно ще се зареждат направо от ТКЗС.

Уедреното предприятие вече ще е в състояние да отдели средства за подобряване на магазинната мрежа. Така например ДСП „Булгарплод“ в Горна Оряховица ще закупи хладилни камери за редица свои магазини. Една хладилна камера струва 3000 лв., а стопан-

ският ефект от приложението й ще бъде огромен. За уедреното промишлено-изкупвателно предприятие в Горна Оряховица възниква нуждата за уреджана и обзавеждане на базисна авторемонтна работилница в града, която ще извършва всякакъв ремонт и прегледи на всички транспортни средства в предприятието.

При уедреното предприятие ДСП „Булгарплод“ в Горна Оряховица с построяването на голям хладилник за близките една-две години, съгласно приетия вече идеен проект, ще може да се съхраняват не само зе-

ленчуци и плодове и да се удължи преработвателният период, но ще се съхранява и доматеното пюре на клоновете „Домат“ — Джулюница и „Мизия“ — Полски Тръмбеш, което през мъртвия за консервната промишленост сезон ще се разфасова в дребна разфасовка в Горна Оряховица. Съсредоточаването на разфасовката на доматеното пюре на едно място ще позволи по-добре да се организира неговата преработка с по-малко ръководен персонал в тази дейност, където ръководството и контролът ще бъдат по-ефективни, качеството на подготовката ще е по-добро.

Икономическата изгода от уедряването на консервните предприятия с изкупвателните ще се изрази и в по-правилното използване на специалистите. Те ще се насочат там, където за момента

нуждата от тях е най-голяма.

Така например към ДСП „Булгарплод“ — Горна Оряховица специалистите от отдела по отглеждане на суровините на място ще осигурят ценна агрономическа помощ по сортовия състав на зеленчуците и плодовете и по тяхното отглеждане и ще дават насока за развитието на подходящи култури в даден район, с оглед получаване на най-високи добиви от декар и от най-високо качество суровини.

Крепещата нужда от специалисти с висше образование, например за клоновете в Джулюница и Полски Тръмбеш, до голяма степен ще се преодолее. Организацията на производството и труда ще се подобри. При еднакви условия на работа и отделните клонове ще може да се въвеждат единни разходни норми на труд и материали, борбата за икономия ще бъде по-ефективна.

Масово-политическата работа по осъществяването на стопанските задачи ще се по-добри и по-рационално и по-добре ще се използва положителният опит на даден колектив, взаимопомощта и другарското отношение в социалистическото съревнование между колективите на отделните клонове ще се насочат и развият в интерес на целия колектив, в интерес на развитието на отрасъла и народното стопанство.

Обединените държавни стопански предприятия „Булгарплод“ са нова форма на стопанисване и ръководство, форма, наложена от живота, която дава и ще даде положителни резултати за развитието на консервната промишленост и цялото народно стопанство.

Марин АРМЕНЧЕВ
и-к на плановия отдел в ДСП „Булгарплод“ — Горна Оряховица

ИКОНОМИЧЕСКАТА ИЗГОДА ОТ УЕДРЯВАНЕТО

райони за доставка на суровини, няма да става наддаване в цената за сметка на качеството и договорната дисциплина от страна на ТКЗС ще се заздравя.

Окръпняването на консервните предприятия ще даде възможност да се специализират отделните консервни предприятия за такива суровини, за които има суровини в близост на предприятието. Това ще реши до голяма степен по-пълното натоварване капацитета на машините през преработвателния период, масово ще се произвежда определен асортимент, по-малко преустройства ще се налагат в машините и технологичните линии, в резултат на което количеството и качеството на продукцията ще се увеличи, решително ще расте производителността на труда и разходите за производството и единица изделия ще намаляват. Собственият автомоби-

предприятие. Освен това при залавяване на дадена стока по магазините, например домати, същите могат да се изземат от там и да се преработят на доматено пюре, а магазините да се зареждат с пресни домати. Този начин на работа ще осигури на населението винаги пресни висококачествени зеленчуци и плодове и загубите за народното стопанство от похабяване на зеленчуци и плодове ще бъдат далеч по-малки. А там, където има и ТКЗС в населеното място, магазините за търговия на дребно ще се зареждат направо от ТКЗС.

Уедреното предприятие вече ще е в състояние да отдели средства за подобряване на магазинната мрежа. Така например ДСП „Булгарплод“ в Горна Оряховица ще закупи хладилни камери за редица свои магазини. Една хладилна камера струва 3000 лв., а стопан-

ленчуци и плодове и да се удължи преработвателният период, но ще се съхранява и доматеното пюре на клоновете „Домат“ — Джулюница и „Мизия“ — Полски Тръмбеш, което през мъртвия за консервната промишленост сезон ще се разфасова в дребна разфасовка в Горна Оряховица. Съсредоточаването на разфасовката на доматеното пюре на едно място ще позволи по-добре да се организира неговата преработка с по-малко ръководен персонал в тази дейност, където ръководството и контролът ще бъдат по-ефективни, качеството на подготовката ще е по-добро.

Икономическата изгода от уедряването на консервните предприятия с изкупвателните ще се изрази и в по-правилното използване на специалистите. Те ще се насочат там, където за момента

нуждата от тях е най-голяма.

Така например към ДСП „Булгарплод“ — Горна Оряховица възниква нуждата за уреджана и обзавеждане на базисна авторемонтна работилница в града, която ще извършва всякакъв ремонт и прегледи на всички транспортни средства в предприятието.

При уедреното предприятие ДСП „Булгарплод“

1 ЮНИ -- МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН В ЗАЩИТА НА ДЕТЕТО ДЕЦАТА

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН за защита на детето. Има такъв ден — първи юни. В този ден мисля за оная млада японска майка, която гладът принуди да продаде детето си...

Има чудовищна статистика. Продадени пет хиляди деца на слънчева Италия! Две хиляди и петстотин деца на Германската федерална република! Купувачи — американски търговци на жива стока. Продавачи — родители, отчаяни от безизходната на мизерията, привлечени от обещаващата реклама — там в страната „на чудесата“ техните деца ще имат хляб. И... съвсем ясно ми е казано: „Бъдещи милионери“. Условието е само едно, да не се интересуват къде са те!

Корабите отнасят в неизвестност „живата стока“, за да се разпродаде след това като евтина работна ръка... Вместо кукли, вместо майчината ласка — камшик на работодателя!

В Йемен едно дете умира от 5 до 10 английски лири. В Бразилия те прибират памука, захарната тръстика, кафето, какаото. Защото собствените имат сметка. За труда на децата се заплащат нищожен малки суми. Една четвърт от работната ръка на Судан са деца от пет до четиринадесет години.

Няма да забравя снимката, поместена в един италиански вестник. Деведгодишната Розета Бречия от Франкавила Сул Сими тръгва на път. Сама. Никой не я изпраща. Може би отива на училище! Не. У нас учениците са облечени в престилки, носят бели якички, а по роклята на малката Розета се виждат кръпки. Единствената усмивка върху облеклото е мимическият гердан около тиквата й шия. Тя ще става „синьорина“ (госпожица). Но защо е тази тъга в очите! Текстът под снимката обяснява: Розета трябва да напусне родното си село и да стане домашна прислужница. Далеч от майка и близки.

Всяка сутрин ще става рано да чисти, да мие, да прави покупки, за да печели хляб. Тя никога няма да се научи да чете и пише...

Гледах друга снимка. Малко момче спи на тротоара. Как е попаднало ту! Негова родина е Иран — страната, където повече от половината хора са болни от туберкулоза, където умира всяко четвърто новородено дете, където повечето от 650 хиляди деца са оглебели от трахома, а стотици деца, лишени от бащин покрив, са принудени да нощуват по улиците.

Англия — страната на традициите, на титлите, на богатствата. Само преди няколко месеца групата за борба с мизерията сред децата е връчила на министър-председателя Уилсън меморандум, в който се посочва, че близо един милион деца в страната живеят в непоносима мизерия.

... Мисля за децата на Виетнам, които сега живеят всред ужаса на войната. И за онези малки гражданци на Сайгон, паднал покосен от куршума на американски офицер, защото „не знаел къде се крият партизаните“... И за онези сто и двадесет деца, ученици от град Камдун, щат Алабама в САЩ, които в знак

на протест срещу расовото неравнопоставяне, бойкотирали училищните занятия и образували протестно шествие. Те били спрени от полицията. Полицията — срещу деца. И газови бомби, за да ги разгонят. И това в страната на „свободата и неограничените възможности“.

Това става там, където всичко е капиталът...

Нека не звучи като парадокс. Когато английският същеник Х. Джонсън се заварил от посещенията си в Съветския съюз, бил запитан: „Има ли в СССР привилегирани класи?“ Той отговорил: „Да, има. Това са децата!“ „Да! Това са децата на Съветския съюз, България, Полша, Унгария, Куба, Чехословакия, Румъния, на страните на социализма и комунизма...“

В нашите мисли, в нашето съзнание, пред погледа ни са те — заспали с усмивка на майчината гръд, в детските градини, в училищата, в пионерските дворици, бъдещи конструктори, писатели, инженери, агрономи, лекари, актьори...

Децата — това е усмивката, радостта, невинността, найценният капитал, бъдещето. За тях е всичко...

И непременно, непременно в този ден детската усмивка ще бъде пълна!

Бинка МИЛЕВА

БЕЗОБЛАЧНО НЕБЕ

БЪДЕЩЕТО, гордостта, славата на нацията са децата. „Да защитим децата — бъдещето на човечеството!“ Този аел прозвуча през декември 1949 година в Москва, когато Международната организация на демократичните жени обявя тази дата за Международен ден за защита на детето. Жените-майки от цял свят са свързани помежду си, защото всички обичат децата и им желаят добро. Всички майки до една, от всички континенти, си приличат и са единни в борбата срещу войната, глада и мизерията.

Нека Деият на детето преди

всичко бъде ден на активна борба на човечеството за мир! Нека неизмеримите богатства на природата и човешкия ум се използват за благодеяние на човешкото добро, за щастие на нашите свещени рождби! Нека в този ден за защита на детето всеки си даде отчет всичко ли е направил, за да расте в мир и благодеяние нашата бодрост смяна!

Нека над Родината ни свята има само синьо небе!

Ат. ВАСИЛЕВА

ст. инспектор в отдел „Народна просвета“ при ОНС

В забавни игри прекарват времето си децата от цялодневната детска градина „Иван Вазов“ в град Велико Търново. На Миглена Любенова и Марианна Иванова е най-приятно да се занимават с куклите.

НЕПОМРАЧИМО ДЕТСТВО

КАТО РОЙ ПЧЕЛИЧКИ

Кръжат свидните рождби в цялодневната детска градина „Иван Вазов“ — Велико Търново. При автомобилчетата и люлките в малкия двор са се струпали русокоси хубавици и розовобузи момиченца. Светла развяха буйна флорка. Безгранична е радостта на Ларинка, Гошко, Силвия, Пламен, Румяна...

Групата на „бабковците“ и „каките“ пък е в класно занятие по смятане. Тя си има и мъничка черна дъска, и тебешир. То нали само след няколко месеца Меглена и Златка, Илхана и Красимира и десетките техни другарчета ще заменят лубимата си градина с училищната стая на първокласници! Учителката Стефка Кръстева се надвесна над замислените главици, провървява колко „любки“ и колко кръгчета са поставили ръчиците в „горната полянка“. Идва ред и на песничките. Точ да са солистката на групата Гая. Всички подемат „На големия площад“. Едва детски песен. Пее щастливото ни детство...

Директорката на градината Евгения Петрова, която за Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост бе удостоена с медал за тридогово отличие, ми разка-

за много интересни неща... Заран малките паланици правят редовните си физкультурни занимания, за да калят крехките си тела. След това ги чака богата закуска — ябълка, мед, бананичка и мляко, кедров със захар.

И най-малките имат задължителни занимания: в петнадесетина минути „другарките“ ги запознават с новия за тях свят, създават им и хигиенни навици. В средната група се обръща внимание на родния език и особено на разказването. Та нали градината е една от шестте базови градини на Българската академия на науките! Малките „ученици“ имат специални занятия по роден език и нравствено възпитание. Не е пропуснато и смятането. Децата от голямата група получават солидна предучилищна подготовка.

Спокойни са майките и бащите. За безоблачното детство на техните свидни рождби в цялодневната градина „Иван Вазов“ се грижи трудолюбив колектив от изобретателски, които не желят ни сили, ни време, за да направят живота на най-голямото ни богатство още по-светъл и непомрачим.

Текст: Н. КОТЕВ
Сн.: Нв. ВОДЕНИЧАРОВ

ФИЗИКУЛТУРА И СПОРТ

Отличени физкултурни леатели

Президиумът на Народното събрание е издал указ за награждаване с ордени дългогодишни физкултурни дейатели за тяхната народоползена физкултурна дейност.

С „Народен орден на труда“ — златен, се награждава заслужилите физкултурата Христо Недев, дългогодишен председател на Окръжния съвет на БСФС във Велико Търново; с „Народен орден на труда“ — сребърен, Стефан Радупов, зам. пред-

седател на ОС на БСФС. По случай Третия конгрес на БСФС, за заслуги в развитието на физическата култура и спорта, Бюроът на Централния съвет на Българския съюз за физическа култура и спорт удостои със званието „Заслужил деятел на физкултурата“ от нашия окръг Петър Йонков Атанасов — председател на физкултурно дружество „Етър“ във Велико Търново и Иван Иванов Дончев — първи секретар на Градския комитет на Партията в Горна Оряховица.

НАШИТЕ ОТБОРИ В „Б“ РФГ

Първото полувреме на двубоя в Горна Оряховица между местния „Локомотив“ и „Чардафон-Орловец“ в Габрово се характеризира със слаба, безсмислена игра. Развързката дойде в 35-та минута, когато Илия Божилков (8, Лок) изпълни умело пряк свободен удар — 1:0 за „Локомотив“.

През втората част на мача играта и на двете единадесеторки се канализира. Отлични прояви имаше горнооряховският вратар Александар Божилков, който настойчив. Характерни бяха многобройните пропуски на нападателите и от двата отбора.

Футболистите на „Етър“ имаха наистина малшанс. В мача в Мездра, срещу тамошния „Локомотив“, те се очертаваха като победители. Седем минути преди края резултатът бе в тяхна полза, чрез гол на М. Петров. По-

Класирне в „Б“ РФГ

1. Септември	48:17	38
2. Добруджа	38:12	37
3. Локомотив (ГО)	32:23	31
4. Светкавица	33:31	28
5. Бенковски	29:28	27
6. Волон	33:35	27
7. Миньор	30:34	27
8. Етър	35:32	26
9. Спартак	33:30	26
10. Чавдар	32:40	26
11. Локомотив (Мз)	30:34	24
12. Искра	35:35	23
13. Локомотив (Рс)	37:39	22
14. Ст. Костов	19:38	22
15. Левски	19:36	21
16. Чардафон-Орл.	31:34	20
17. Гигант	23:37	19

ДЪРЖАВНО ЗЕМЕДЕЛСКО СТОПАНСТВО

ВЕЛИКО ТЪРНОВО

набира работници за лозарството, зеленчуковите градини, полска работа и строителството.

Заплащане по разпените на ДЗС.

Организирано е извозване на работниците с превозни средства на ДЗС.

Желаетелите да се отнесат до управлението на ДЗС (в сградата на МТС)

1 — 1

Електромонтажно управление

Горна Оряховица

ТЪРСИ АВТОМОНТОР

от V до VII разред. Заплащане по разпенка. Постъпване веднага.

Справка: „Личен състав“, тел. 45-70

1 — 1

Из „Детска прелюдия“

Поема от Янислав ЯНКОВ

Децата са това чудо, което

с ръка ще докосне звезда в небето.

Монолог на майката

Жажда за сн в мене люти. Тропат навън детски пети. Мист като извор плиска смехът.

Слънчеви искри бавно ваяят.

В шепи ги събират децата със смях.

Синьо се спира небето до тях. Там е и моя паланичка

мла, в детския рояк — в рабел бързокрил.

И като гледам очия,

в мене последна мисъл ечи —

как е родила майка такъв, който без мисъл

обявля със кръв детските устни, детската плът?

Майко, не пускай злодея — синът!

Моят син да посегне на детския глас —

нож срещу него бих вдигнала аз.

Бих го разкъсала без съвест и жал.

С тия пръсти

ще го душа.

Както живот съм ми дала,

така ще си го взема със твърда ръка.

Нека от жалост след туй изгоря — в облаче бяло да свети зора!

Нека без лъч е всеки мой ден — детският глъч

да бъде спасен.

134)

ЩИТ И МЕЧ

роман от съветския писател Вадим Кожевников

После, държейки началника на затвора под прищип, ритна с крак в слепоочието стропилния се в безсъзнание на пода Шварцберг. Обезоръжи командата и му заповяда да отнесе Шварцберг в банята. Командантът, видимо, съвършено обръкан от всичко станало, безропотно повлече по коридора беззвучното тяло на своя помощник. В банята Вайс мигновено и почти беззвучно свърши с двамата. Бързо претърси джобовете, взе всички ключове... Затвори вратата, огледа се. Взимаше pistolата и джоба и се спусна по вилгата стълба в двора.

Потоци дъжд както и преди тежко шляпаха по каменните плочи.

Затворници вече не се виждаха. Бойците се бяха разпръснали по двора, сякаш търсейки защита от дъжда.

Самодисциплинираната затворническа охрана както и преди стоеше край стениите под дъжда.

Приближи Зубов. Обръщайки се към него, Вайс каза високо: — Хер лейтенант, може би, вие ще намерите да се обзават с командата? — И ми пъхна връзката с ключовете, взети от Шварцберг.

След Зубов, тежко стъпвайки, последва Мехов.

Вайс запуши, за да даде време на Зубов и Мехов да се отдалечат и да започнат със своята група за действия във вътрешните помещения на затвора. Николко пъти дълбоко смукна, смач-

ка цигарата и, като изкомандува: „По места!“ — падна на земята. Четирима бойци последваха примера му. Останалите откриха огън, стреляйки във вцепенелите от неочакван край стениите хора от затворническата охрана.

Като се убедил, че всичко тук върви, както беше замислено, Вайс притича в помещението на затвора. В коридорите на затвора сражението вече почти завършваше.

На пода редом с труповете на охраната лежаша загинали другари: те първи влязоха в схватка, използвайки скритото под налягането върху тях ранено облекло оръжие.

Следвайки разработения план, килиите засега още не се отваряха. Беше решено да освободят затворниците чак след като едната група завърши боя с вътрешната охрана, а другата — с външната.

Вайс отново излезе в двора. Тук всичко вече свършваше. Загубиха трима. Той заповяда на притичалия Пташек да поеме върху себе си ръководството на групата, останала на двора.

Време беше да погледна, какво съвърши във вътрешното поме-

щение на затвора. Както и Покан предпологаха, Зубов наруши плана на операцията.

Вватите на килиите бяха разтоварени.

Раздразнен от постъпката на Зубов, забравил се, Покан повдигло извика на затворниците по неясни:

— Обратно в килиите! И една не стана жертва на своите думи. Освободените с такава ярост се нахвърляха върху му, че, без съмнение, бяха го задушили, ако не бяха така слаби.

Следваше да скъпи всяка минута. Покан, подтиксайки жалостта към тези хора-мученици, страдащи, бгати, твърдо им командуваше. Друг път да ги призове към благодарности, освен като изстудил сърцата им със студена деловитост, нямаше. Заради тяхното спасение, обаче, той беше почти началствено официален, даже груб с тях.

Издаде на всекиго документи и карта на местността, на която бяха определени маршрутите на бегълците. Проследи освободените да захваляват затворническото облекло и да се пресоблекат в по-ставените в камиона цивилни дрехи.

После отиде в канцеларията и току да се заеме със изследването на секретните архиви, пазещи се в разбития от Мехов несторжен шкаф, когато Зубов внесе в канцеларията Елза и грижливо я постави на дивана. Хер Шварцберг използвал като карцер мортата-ледник. Там и намерили Елза.

Тя беше в безсъзнание, не даваше признаци на живот. Покан заповяда да изхвърлят от банята групите на началника на затвора и на Шварцберг. Напълниха ваната с гореща вода и пуснаха в нея девойката.

Като разтвори стиснатите зъби на Елза с нож, Пташек й наля в устата спирт от маенката. Зубов стоеше бледен, ръцете му трепереха, куртка и панталоните му бяха в кръв.

— Ти ранен ли си? — запита Покан.

— Засега не чувствам. — И, като отпусна ръце във водата, Зубов започна да разтрива стъпалата на девойката.

Водата почервена от кръвта... — Махайте се отук! — махна с ръка Мехов. — По-добре аз давам. Вие само пречите.

В канцеларията, изстискайки мокрите ръкави, Зубов сърдечно каза на Покан:

— Поделикатничи ти с тези, с команданта и с палача. — Умекна го: — Това не очаквах от теб!

— Какво именно? — учуди се Вайс.

— Ами, пуснал си ги! — Тоест, как така „свм ги пуснал“? — Покан спря очи на груповите. — А това какво е за тебе?

Зубов повтори упорито: — Пуснал си ги с мир, както се казва. Ако беше видял, как тя лежеше там, в ледника, върху труповете, Замръзвайки, изпъл-

вяла върху труповете. Те са потопили, отколкото леда... — А ти не се горещи, — по-молу Покан.

— Хладнокръвен си, като жаба, — каза Зубов.

— Точно така! А ти си дурак, — Правилно, — съгласи се Зубов. — Нямам повече талант да се преструвам. Ще напусна групата и толкова.

— Още какво! — сурово каза Покан. Запита: — Какво, в глътката ли са те ударили, че оглуяна?

— Ако тя не оживее... Махай се по-надалеч със своята конспирация. Аз ще се хвана за тях самостоятелно.

— Неврастеник! — презрително каза Вайс.

— Ти разбираш ли, нея там сред мъртвите жива са я замразявали?

— Притича Мехов.

— Елате по-скоро: жива... — Потното му лице се разпусна в усмивка.

В банята беше горешо, всичко бе потънало в пара.

Покрита с шинели, във ваната лежеше Елза. Под главата й Мехов пъхна пъстрата хавлия на началника на затвора.

— Гледайте, — хвалейки каза Мехов, — оживя!

Главата на Елза с мокри коси изглеждаше момчешка.

Слепоочията бяха хлътнали, страните също. Кожата беше неестествено розова.

Елза се усмихна с подпухнали устни, откривайки кривите остъгнати от зъбите. Извади от водата отбляналите, бели като клончета с обелена кора, ръце и се опитваше да ги протегне на Зубов и Вайс.

Зубов се отпусна пред нея на колена, отпусна глава и заплака. Елза нешо шепнеше. Трудно й беше да говори с разбита уста,

въздъхът проникваше в счупени зъби и предизвикваше остра болка. Лицето й беше се изкривило. Тя замлъкна.

Мехов се наведе над нея, отново допря до устните й своята маенка. Покан въпросително погледна Мехов.

Она виновно се намръщи, обясни:

— Тя сега е силно пияна. Прелях в нея спирт. Нищо, така е по-добре.

— Зубов... — Елза постави ръка на тила му. — Така дълго чаках, а ти все не идваше... — Каза жално: — Разбира се, заради Бригита. Нищо. Нека ти сега да чакам в къщи, на Таганка.

Аз все едно няма да те пусна. И мълчи. Аз вече всичко реших за нас. И както искам, така ще бъде. Ти нали привикна да ме слушаш? Даже и Бригита ме слушаш.

Елза искаше да се понизрава. Мехов я подкрепи за раменете. Показа с очи вратата.

Покан отведе Зубов в канцеларията, постави го на стол.

Зубов дишаше с хрипове. Цялата му куртка беше напоена с кръв. Покан разсблече Зубов, забинтова раните: шрапнели от граната бяха засегнали ръката и хълбока. Запита:

— Как се чувствуваш?

— Като подлец! — живо отговори Зубов. И, като гледеше гневно Вайс, обяви: — Такава

девойка заради вас загубих! Тя няма да ми прости за Бригита.

— Хайде стига! — уморено каза Покан. — Не ми бъркайте главата. Едва сме живи, а дръмкате глупости и то в такава обстановка. Елза е малко пиянала, а ти? — И, като махна с ръка, отиде да провери караулите.

Всичко беше в ред. Убитите от затворническата охрана преобладава в затворническо облекло и ги отнесоха в ледника.

Колата на началника на затвора изкарваше по няколко затворници и веднага се връщаше за нови.

В двора излезе Мехов и доложи на Вайс, че Елза се е затопила и сега спи. Каза загрижено: — Не само зъбите й са избити. Изглежда й са разпъвали, изкълчени й са ръцете и краката. Не можеш ли са привежва. Нека поспим малко, а после ще я увия в одеяло, ще я поставя на мотоциклета и с пълна пара ще я доведем до дома.

— Измисляй и пиши справка за нея, та в случай на нещо да мога да я представя на патрулните постове.

В канцеларията имаше затворнически бланки, печат. Покан отпечата на пишуща машина заповед, че заболялата затворническа надзирателка се изпраща в болницата на СС.

(Следва)

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА: Вестник „Борба“ — В. Търново, ул. „В. Левски“ № 11. ТЕЛЕФОНИ: Гл. редактор 24-58; Зам. гл. редактор 25-26; отдели „Партиен живот и пропаганда“ и „Извоз печат и дописници“ 25-27; отдели „Селскостопански“ и „Култура, бит, хумор и сатира“ 23-08; отдели „Икономически“ 31-25; Счетоводство 63-79; канцелария и фотосътрудници 24-59; коректори и денатурен редактор 33-79.

Филиално полиграфическо предприятие „Димитър Найденов“ — Велико Търново

</